

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria Bucovinei

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Ștefan cel Mare
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Istoria Bucovinei				
Titularul activităților de curs	GAFIȚA Vlad				
Titularul activităților de seminar	GAFIȚA Vlad				
Anul de studiu	III	Semestrul	I	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	39
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	99
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	•	
Desfășurare aplicații	Seminar	•
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Definirea și utilizarea corectă a unor termeni de specialitate ca: Bucovina, „homo bucovinensis”, bucovinism, deznaționalizare, catolicizare, administrație militară, administrație civilă galițiană, ducat autonom, emancipare națională, culturală, politică, iosefinism, dietă provincială, Fondul Bisericesc al Bucovinei, societăți culturale și academice, societăți politice, eterogenitate etnică și confesională etc.</p> <p>- înțelegerea importanței și statutului Istoriei Bucovinei în cadrul Istoriei românilor, precum și a specificului acestora în cunoașterea trecutului și evoluției provinciilor românești aflate sub</p>
-------------------------	--

	<p>ocupație străină pe parcursul epocii moderne.</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea trăsăturilor particulare ale Bucovinei determinate de regimul de ocupație habsburgică dintre anii 1774/1775-1918. - cunoașterea caracteristicilor definitorii ale politicii promovate de Imperiul Habsburgic (respectiv Imperiul Austro-Ungar) față de naționalitățile Bucovinei în general, și față de românii bucovineni în special. <p>explicarea și interpretarea proceselor și fenomenelor socio-economice, demografice, politice și culturale înregistrate în Bucovina pe parcursul stăpânirii habsburgice (1775-1918).</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza comparativă a desfășurării și programului revoluției pașoptiste din Bucovina în raport cu mișcările revoluționare din Moldova, Țara românească și Transilvania. - argumentarea științifică a caracterului particular al Revoluției de la 1848-1849 din Bucovina. - înțelegerea corectă a efectelor pozitive și negative ale stăpânirii habsburgice asupra spațiului bucovinean în plan economic, social, politic, cultural. - folosirea judicioasă a izvoarelor istorice și documentelor edite în studierea Istoriei Bucovinei etc.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea în acord cu adevărul istoric a transformărilor Bucovinei în domeniile: politic, social, demografic, economic, spiritual. - capacitatea de a analiza, sintetiza și interpreta în mod nuanțat diversele abordări ale istoriografiilor românească, germană, ucraineană etc, cu privire la problematica bucovineană. - capacitatea de a soluționa unele chestiuni controversate în Istoria Bucovinei, etc. - reacția pozitivă la cerințele și sarcinile didactice impuse de studierea Istoriei Bucovinei. - capacitatea de a aprecia în mod critic diversitatea și multiculturalitatea Bucovinei. - manifestarea unei atitudini etice față de istoria națională și locală (în cazul nostru, a Bucovinei). - valorizarea optimă și creativă a propriului potențial intelectual în sensul dezvoltării pasiunii pentru cercetarea științifică în domeniul istoriei în general, și al istoriei locale (a Bucovinei), în special, etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul își propune să prezinte studenților procesele și fenomenele socio-economice, demografice și culturale înregistrate în Bucovina în decursul a 144 ani de stăpânire habsburgică. Analiza aspectelor enunțate va evidenția caracterul și urmările măsurilor inițiate de Curtea de la Viena în intervalul de timp 1774-1918, precum și momentele ce au marcat destinul populației românești din acest teritoriu.
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Ocuparea și anexarea nordului Moldovei de către austrieci în contextul războiului ruso-otoman din anii 1768-1774. Denumirea și organizarea zonei anexate. Etape ale evoluției: a) administrația militară (1774-1786); b) administrația civilă galițiană (1786-1848 și 1848-1861); c) statutul de ducat autonom (1862-1918). Convențiile austro-turce din 7 mai 1775, 12 mai 1775, 30 iunie 1776 și 2 iulie 1776. Jurământul de “credință” din 1 octombrie 1777. Protestele românilor și asasinarea domnitorului Grigore al III-lea Ghica. Integrarea Bucovinei. Preocupări și consecințe între anii 1774-1821; modificarea structurii demografice sub raport etnic, lingvistic și confesional; agricultura, creșterea vitelor, meșteșugurile, silvicultura și prelucrarea lemnului, exploatarea miniere; politica socială, obligații militare, viața culturală. 	4	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale:	

<p>Activitatea elitei românești pentru apărarea, afirmarea și emanciparea românilor între anii 1774-1821; iluministul Vasile Balș; circulația cărților, primele publicații românești – calendarele; legăturile cu românii din celelalte teritorii</p>		<p>Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea procesului de integrare a Bucovinei la imperiu; creșterea accentuată a potențialului demografic, stimularea colonizărilor și imigrărilor, înlesniri create elementelor alogene. Evoluția vieții economice: agricultura, creșterea vitelor, silvicultura și exploatarea lemnului, patrimoniul cinegetic, redistribuirea proprietăților agro-silvice în favoarea elementelor alogene; exploatarea și valorificarea bogățiilor subsolului; Activitatea românilor bucovineni pentru apărarea și afirmarea ființei lor naționale; acțiuni protestatare; delegații la Viena; refugiații moldoveni în Bucovina la 1821; viața spirituală. Momentul 1848; programul <i>Petiția Țării</i> și alte memorii ale românilor, particularități, revendicări și aspecte esențiale ale revoluției; 	4	<p>resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • De la autonomia provincială la pregătirea și înfăptuirea unirii din 1918. (8 ore) Aspecte ale evoluției vieții economice: mutații în domeniul agriculturii, creșterii vitelor, silviculturii și exploatarea lemnului, industria și transporturile, căile ferate și sistemul bancar; comerțul intern și extern. 	4	<p>resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Viața politică; Dieta; Comitetul Țării; evoluția administrației și justiției; curente și partide politice; Partidul Național Român 	4	<p>resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc</p>	

Viața culturală; dezvoltarea și diversificarea rețelei școlare, primare, secundare, profesionale, liceale și superioare; presa; societățile culturale; personalități ale românilor bucovineni	4	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	
<ul style="list-style-type: none"> • Biserica din Bucovina: de la instituția episcopiei separate la înființarea și activitatea Mitropoliei Bucovinei și Dalmației (1873); problema averilor mănăstirești și a Fondului Bisericesc. 	4	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	
<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea și înfăptuirea unirii Bucovinei la statul român; tratativele de pace de la Brest-Litovsk și problema Bucovinei; acțiunile românilor bucovineni din 12-27 octombrie și Congresul național de la 15/28 noiembrie 1918; 	4	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	
<p>Bibliografie</p> <p>Alexandru, I, Bulei, I., Cocuz I., Mamina I., Scurtu I., <i>Partidele istorice din Bucovina</i>, în „Glasul Bucovinei”, I, 1/1994.</p> <p>Bălan, Teodor, <i>Suprimarea mișcării naționaliste din Bucovina pe timpul războiului mondial, 1914-1918</i>, Cernăuți, Societatea tipografică bucovineană, 1923.</p> <p>Idem, <i>Bucovina în războiul mondial</i>, Cernăuți, Editura „Glasul Bucovinei”, 1929.</p>			

Ceaușu, Mihai-Ștefan, *Note asupra elitei politice românești în Bucovina habsburgică*, în „Xenopoliana” – Buletinul Fundației Academice „A. D. Xenopol” din Iași, IV, 1-4/1996, pp. 95-102.

Idem, *Modernizarea instituțional-politică a Bucovinei: Instituirea dietei provinciale, 1848-1861*, în „Xenopoliana”, Iași, VI, 1-2/1998, pp. 154-169.

Idem, *Parlamentarism, partide și elită politică în Bucovina habsburgică (1848-1918). Contribuții la istoria parlamentarismului în spațiul central-est european*, Iași, Editura Junimea, 2004.

Cocuz, Ioan, *Contribuții la istoricul presei românești din Bucovina*, în „Anuarul Muzeului Județean Suceava”, VI/1979, VII/1980, VIII/1981.

Idem, *Presa românească din Bucovina (1809-1914)*, Bacău, 1991.

Idem, *Partidele politice românești din Bucovina (1862-1914)*, Suceava, Editura „Cuvântul Nostru”, 2003.

Hausleitner, Mariana, *Die Rumänisierung der Bukowina. Die Durchsetzung des nationalstaatlichen Anspruchs Grossrumäniens 1918-1944*, München, R. Oldenbourg Verlag, 2001.

Idem, *Continuitate și schimbare: Integrarea minorităților naționale din Bucovina istorică în Regatul României Mari (1918-1940). Perspectiva Național-Liberală (1918-1928)*, Rădăuți, Editura Septentrion, 2005.

Iacobescu, Mihai, *Demistificarea unei teze despre Bucovina*, în „Xenopoliana”, Iași, VI, 3-4/1998, pp. 66-74.

Idem, *Bucovina și mitul habsburgic*, în „Codrul Cosminului”, seria nouă, nr. 6-7 (16-17), 2000-2001, pp. 189-195.

Idem, *Evoluția românilor bucovineni între anii 1821-1919 (II)*, în „Glasul Bucovinei”, an VIII, nr. 1-2/2001, pp. 16-29.

Idem, *Elita românilor bucovineni între anii 1862-1918*, în volumul *Procese politice, sociale, culturale și economice în Bucovina (1861-1918). Aspecte edificatoare pentru o Europă unită?*, Suceava, Editura Universității, 2002.

Idem, *Istoria literaturii române din Bucovina (1775 – 1918)*, Cernăuți, Editura Alexandru cel Bun, 1996.

Olaru, Marian, *Mișcarea națională a românilor din Bucovina la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*, Rădăuți, Editura Septentrion, 2002.

Olaru, Marian, Purici, Ștefan, „*Bucovinism*” și „*Homo Bucovinensis*”. *Considerații preliminare*, în „Analele Bucovinei”, III, 1/1996.

•
Bibliografie minimală

Beck, Erich, *Bibliographie zur Landeskunde der Bukowina. Literatur bis zum Jahre 1965*, München, Verlag des Südostdeutschen Kulturwerk, 1966.

Idem, *Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina. Literatur aus den Jahren 1965-1975*, Dortmund, Forschungsstelle Ormitteleuropa, 1985.

Idem, *Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina*, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1999.

Iacobescu, Mihai, *Din Istoria Bucovinei*, volumul I (1774-1862), *De la administrația militară la autonomia provincială*, București, Editura Academiei Române, 1993.

Nistor, Ion, *Istoria Bucovinei*, Ediție și studiu bio-bibliografic de Stelian Neagoe, București, Humanitas, 1991.

•

Aplicații (Seminar)	Nr. Ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Elite românești din Bucovina 	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	

<ul style="list-style-type: none"> • Elite alogene din Bucovina 	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, creștomății, etc	
<ul style="list-style-type: none"> • Presa în Bucovina 	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, creștomății, etc	
<ul style="list-style-type: none"> • Societăți culturale românești din Bucovina 	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, creștomății, etc	
<ul style="list-style-type: none"> • Dieta Bucovinei 	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație;	

		utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	
• Partide politice românești din Bucovina	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	
• Documentele Unirii Bucovinei cu Regatul României	2	resurse procedurale: analiză, sinteză, comparație, problematizare, demonstrație; utilizarea atât a învățării frontale, cât și a celei individuale; resurse materiale: Hărți ale Bucovinei habsburgice, culegeri de documente, dicționare, crestomații, etc	

Bibliografie

Alexandru, I, Bulei, I., Cocuz I., Mamina I., Scurtu I., *Partidele istorice din Bucovina*, în „Glasul Bucovinei”, I, 1/1994.

Bălan, Teodor, *Suprimarea mișcării naționaliste din Bucovina pe timpul războiului mondial, 1914-1918*, Cernăuți, Societatea tipografică bucovineană, 1923.

Idem, *Bucovina în războiul mondial*, Cernăuți, Editura „Glasul Bucovinei”, 1929.

Ceaușu, Mihai-Ștefan, *Note asupra elitei politice românești în Bucovina habsburgică*, în „Xenopoliana” – Buletinul Fundației Academice „A. D. Xenopol” din Iași, IV, 1-4/1996, pp. 95-102.

Idem, *Modernizarea instituțional-politică a Bucovinei: Instituirea dietei provinciale, 1848-1861*, în „Xenopoliana”, Iași, VI, 1-2/1998, pp. 154-169.

Idem, *Parlamentarism, partide și elită politică în Bucovina habsburgică (1848-1918). Contribuții la istoria parlamentarismului în spațiul central-est european*, Iași, Editura Junimea, 2004.

Cocuz, Ioan, *Contribuții la istoricul presei românești din Bucovina*, în „Anuarul Muzeului Județean Suceava”, VI/1979, VII/1980, VIII/1981.

Idem, *Presa românească din Bucovina (1809-1914)*, Bacău, 1991.

Idem, *Partidele politice românești din Bucovina (1862-1914)*, Suceava, Editura „Cuvântul Nostru”, 2003.

Hausleitner, Mariana, *Die Rumänisierung der Bukowina. Die Durchsetzung des nationalstaatlichen Anspruchs Grossrumäniens 1918-1944*, München, R. Oldenbourg Verlag, 2001.

Idem, *Continuitate și schimbare: Integrarea minorităților naționale din Bucovina istorică în Regatul României Mari (1918-1940). Perspectiva Național-Liberală (1918-1928)*, Rădăuți, Editura Septentrion, 2005.

Iacobescu, Mihai, *Demistificarea unei teze despre Bucovina*, în „Xenopoliana”, Iași, VI, 3-4/1998, pp. 66-74.

Idem, *Bucovina și mitul habsburgic*, în „Codrul Cosminului”, seria nouă, nr. 6-7 (16-17), 2000-2001, pp. 189-195.

Idem, *Evoluția românilor bucovineni între anii 1821-1919 (II)*, în „Glasul Bucovinei”, an VIII, nr. 1-2/2001, pp. 16-29.

Idem, *Elita românilor bucovineni între anii 1862-1918*, în volumul *Procese politice, sociale, culturale și economice în Bucovina (1861-1918). Aspecte edificatoare pentru o Europă unită?*, Suceava, Editura Universității, 2002.

Idem, *Istoria literaturii române din Bucovina (1775 – 1918)*, Cernăuți, Editura Alexandru cel Bun, 1996.

Olaru, Marian, *Mișcarea națională a românilor din Bucovina la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*, Rădăuți, Editura Septentrion, 2002.

Olaru, Marian, Purici, Ștefan, „*Bucovinism*” și „*Homo Bucovinensis*”. *Considerații preliminare*, în „Analele Bucovinei”, III, 1/1996.

•

Bibliografie minimală

Beck, Erich, *Bibliographie zur Landeskunde der Bukowina. Literatur bis zum Jahre 1965*, München, Verlag des Südostdeutschen Kulturwerk, 1966.

Idem, *Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina. Literatur aus den Jahren 1965-1975*, Dortmund, Forschungsstelle Ormitteleuropa, 1985.

Idem, *Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina*, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1999.

Iacobescu, Mihai, *Din Istoria Bucovinei*, volumul I (1774-1862), *De la administrația militară la autonomia provincială*, București, Editura Academiei Române, 1993.

Nistor, Ion, *Istoria Bucovinei*, Ediție și studiu bio-bibliografic de Stelian Neagoe, București, Humanitas, 1991.

•

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii legate de problematica istoriei Bucovinei. - cunoașterea problemelor de bază din domeniu, precum și a limbajului impus de disciplina Istoria Bucovinei (1774-1918). - etc. 	examinare orală	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate; - mod personal de abordare și interpretare; <p>parcursarea bibliografiei</p>	referat, eseu, portofoliu, proiect	50%
Laborator			

Proiect			
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii legate de problematica istoriei Bucovinei. - cunoașterea problemelor de bază din domeniu, precum și a limbajului impus de disciplina Istoria Bucovinei (1774-1918). - etc. - abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate; - mod personal de abordare și interpretare; - parcurgerea bibliografiei; etc. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2020	Lector univ. dr. Vlad GAFIȚA	Lector univ. dr. Vlad GAFIȚA

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	Lector univ. dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU